

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Fwe-070 – 100/BG/2012 /3964

P. R. Rępek
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 28.08.12. zał.
nr. 7325 podpis. *[Signature]*

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 28.08.12.
nr. 4013 podpis. *Borusewicz*

Warszawa, dnia 2012.08.28

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W związku z przesłanym, przy piśmie z dnia 2 sierpnia 2012 r. znak BPS/043-16-639/12, oświadczeniem złożonym przez senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Bogdana Pęka, Andrzeja Pająka, Jana Marię Jackowskiego, Krzysztofa Słonia, Roberta Mamąta, Wojciecha Skurkiewicza i Marka Martynowskiego na 16 posiedzeniu Senatu w dniu 26 lipca 2012 r. - uprzejmie Pana Marszałka informuję, że producenci rolni poszkodowani w wyniku ujemnych skutków przezimowania mogą ubiegać się w ramach przyjętego w przez Radę Ministrów w dniu 3 kwietnia br. w drodze uchwały programu pomocy dla rolników i producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych powstały szkody spowodowane wystąpieniem w okresie zimowym 2011/2012 ujemnych skutków przezimowania, o:

- 1) kredyty preferencyjne na wznowienie produkcji udzielane przez banki na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. oraz poręczenia i gwarancje spłaty wyżej wymienionych kredytów bankowych, Kredyt inwestycyjny (nKL/01) może zostać przeznaczony m.in. na przywrócenie funkcji użytkowych zniszczonych lub uszkodzonych budynków inwentarskich, magazynowo-składowych, szklarni, tuneli foliowych i innych budynków i budowli służących do produkcji rolniczej, poprzez ich odbudowę lub wykonanie niezbędnych remontów kapitalnych, uszkodzonych ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych poprzez przeprowadzenie remontów kapitalnych oraz zakup w miejsce zniszczonych: ciągników, maszyn, urządzeń rolniczych. Natomiast kredyt obrotowy może zostać przeznaczony na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej (kwalifikowanego materiału siewnego, nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, paliwa na cele rolnicze, inwentarza żywego). W związku z

wnioskami wojewodów do dnia 23 sierpnia 2012 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyraził zgodę na uruchomienie procedury otwarcia preferencyjnej linii kredytowej dla 25.663 gospodarstw rolnych poszkodowanych w wyniku ujemnych skutków przezimowania, na kwotę ok. 810 mln zł;

- 2) udzielenie przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na podstawie art. 41a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, z późn. zm.) pomocy w opłacaniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odraczania terminu płatności składek i rozkładania ich na dogodne raty, a także umorzenie w całości lub w części bieżących składek na indywidualny wniosek rolnika, w którego gospodarstwie rolnym powstały szkody spowodowane przez ujemne skutki przezimowania;
- 3) odroczenie, rozłożenie na raty, umorzenie w części lub w całości przez Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych należności Agencji;
- 4) udzielenie pomocy producentom rolnym na dokonanie ponownego obsiania powierzchni upraw w wysokości 100 zł na 1 ha powierzchni uprawy żyta, jęczmienia, pszenżyta, pszenicy, rzepaku lub rzepiku, trwałych użytków zielonych i ozimych upraw nasiennych. Pomoc ta udzielana jest zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (WE) nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy *de minimis* w sektorze produkcji rolnej (Dz. Urz. UE L 337 z 21.12.2007, str. 35) oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Wysokość tej pomocy łącznie z pomocą udzieloną w ostatnich trzech latach nie może przekroczyć równowartości 7 500 euro. W celu uzyskania pomocy producent rolny powinien być złożyć do dnia 1 czerwca br. wniosek wraz z jego oświadczeniem o powierzchni upraw rolnych wymagających ponownego obsiewu, potwierdzonym przez komisję powołaną przez wojewodę do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę producenta rolnego (do dnia 22 sierpnia br. przedmiotowa pomoc została wypłacona dla 98.733 producentów rolnych na kwotę 89,5 mln zł);
- 5) udzielenie przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast ulg w podatku rolnym za 2012 r. na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.).

Natomiast producenci rolni poszkodowani w wyniku suszy, gradu, deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się

ziemi lub lawiny mogą ubiegać się o pomoc określoną w pkt 1, 2, 3 i 5 na warunkach ogólnie obowiązujących z tym, że pomoc w spłacie zobowiązań wobec Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Agencji Nieruchomości Rolnych oraz urzędów gmin jest udzielana w formie *de minimis*.

Ponadto poszkodowani producenci rolni mogą ubiegać się o pomoc zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 września 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 169, poz. 1141, z późn.zm.). W ramach ww. działania o pomoc może ubiegać się m.in. osoba fizyczna będąca posiadaczem samoistnym lub zależnym gospodarstwa rolnego w rozumieniu Kodeksu cywilnego, o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha lub nieruchomości służącej do prowadzenia produkcji w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, w którym wystąpiła szkoda spowodowana co najmniej przez jedno ze zdarzeń losowych wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 2-11a ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249, z późn. zm.), t.j. huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, suszę, ujemne skutki przezimowania lub przymrozki wiosenne. Pomoc może być zostać przyznana jeżeli szkody wyniosły:

- a) średnio powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok w którym wystąpiły szkody, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji w gospodarstwie rolnym – w uprawach rolnych, zwierzętach gospodarskich w rozumieniu ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 127, poz 857, z późn. zm.) lub rybach oraz
- b) nie mniej niż 10 000 zł – w budynkach, budowlach, maszynach lub urządzeniach służących do produkcji rolnej, sadach lub plantacjach wieloletnich, lub stadach podstawowych zwierząt gospodarskich.

Powyższe warunki muszą być spełnione łącznie.

Działanie to ma charakter typowo inwestycyjny (nie jest to forma odszkodowania za poniesione w gospodarstwie straty), a pomoc obejmuje wsparcie operacji dotyczących odtworzenia zniszczonego potencjału produkcyjnego poszkodowanego gospodarstwa, które powinny bezpośrednio przyczynić się do wznowienia działalności produkcyjnej poszkodowanych gospodarstw, przy czym dofinansowana

inwestycja ma funkcjonować w gospodarstwie i być wykorzystywana zgodnie z przeznaczeniem przez okres 5 lat od zawarcia umowy. Pomoc ma formę refundacji do 90% kosztów kwalifikowalnych inwestycji. Obecnie pomoc wynosi maksymalnie 130% wartości wszystkich strat w powstałych w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej w wyniku określonego zdarzenia, przy czym nie może być większa niż 300 tys. zł na gospodarstwo w okresie realizacji PROW 2007 – 2013, oraz nie może przekraczać kosztów inwestycji.

Informację o naborze wniosków Prezes ARiMR podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję oraz co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym, najpóźniej 14 dni przed rozpoczęciem terminu składania wniosków o przyznanie pomocy. W informacji tej Prezes określa dzień rozpoczęcia oraz dzień zakończenia terminu składania wniosków, (termin ten nie może być dłuższy niż 30 dni roboczych) jak również w związku z wystąpieniem jakich zdarzeń losowych i jakim okresie mających miejsce mogą być składane wnioski. W najbliższym czasie przewiduje się uruchomienie kolejnego naboru wniosków. Zgodnie z ww. rozporządzeniem o pomoc można ubiegać się w roku wystąpienia szkody lub w roku następującym po roku w którym wystąpiła szkoda, a do kosztów kwalifikowalnych zaliczyć można również koszty związane z realizacją operacji poniesione przed dniem zawarcia umowy (również złożenia wniosku), lecz nie wcześniej niż od dnia, w którym ustąpiły okoliczności które spowodowały szkody w gospodarstwie.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, że od 2006 r. na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249, z późn. zm.) funkcjonuje system dotowanych ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, który ma na celu zapewnienie producentom rolnym poszkodowanym w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych środków na wznowienie produkcji. W ramach tego systemu ze środków budżetu państwa są stosowane dopłaty do składek producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia:

- upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne,

- bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę oraz w wyniku uboju z konieczności.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi na 2012 r. zawarł umowy w sprawie dopłat do składek ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z Concordia Polska Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych, Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń SA, Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oraz HDI Asekuracja Towarzystwem Ubezpieczeń S.A.

Odnośnie sytuacji na rynkach rolnych uprzejmie informuję, że analizując sytuację w poszczególnych sektorach produkcji rolnej należy zwrócić uwagę, iż poszczególne gałęzie produkcji rolniczej są ze sobą wzajemnie powiązane. Dla przykładu niskie ceny zbóż powodują spadek ich opłacalności, natomiast mają pozytywne przełożenie na opłacalność produkcji zwierzęcej. Z kolei wzrost pogłowia zwierząt powoduje zwiększone zapotrzebowanie na pasze, a tym samym może spowodować wzrost cen zbóż i wzrost ich opłacalności. Pożądanym byłoby wzajemne zbilansowanie produkcji roślinnej i produkcji zwierzęcej z zapotrzebowaniem rynku, jednak w praktyce gospodarki rynkowej, szczególnie w warunkach postępującej globalizacji jest to trudno osiągalne. Stąd też wahania cen i zróżnicowanie opłacalności produkcji rolnej będzie nieuniknione także w przyszłości. W sezonie 2011/2012 zebrano ogółem 26,8 mln ton zbóż tj. o 1,7% mniej niż w roku ubiegłym i o 1,5% mniej od średniej z lat 2005-2010. Z uwagi na wysokie ceny zbóż w sezonie 2011/2012 krajowe zużycie zbóż oszacowano na poziomie 27,4 mln ton. Po stronie rozchodów największą pozycję w dalszym ciągu stanowiło zużycie zboża na cele paszowe. Krajowa produkcja pasz zbożowych w sezonie 2011/12 oszacowana została na 17,2 mln ton, z czego 15,7 mln ton stanowiło ziarno paszowe. Według wstępnego szacunku GUS z 26 lipca br. powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w Polsce w 2012 r. wynosi blisko 7,2 mln ha. Krajowe zapasy zbóż na początku sezonu 2012/2013 wyniosły blisko 3,9 mln ton, wobec 4,5 mln ton w poprzednim sezonie. Przewiduje się, że przy przeciętnych warunkach pogodowych, zbiory zbóż podstawowych (bez kukurydzy) w 2012 r. wyniosą 22,8-23,5 mln ton tj. o 6%-3% mniej od zbiorów ubiegłorocznych. Krajowe zapotrzebowanie na zboże w sezonie 2012/2013 może wynieść 26,8 mln ton, z czego najwięcej zostanie przeznaczone na pasze.

Wraz ze wzrostem specjalizacji w produkcji zwierzęcej oraz jej intensyfikacją rośnie popyt na śruty z roślin wysokobiałkowych, które są źródłem białka paszowego.

Szacuje się, że zużycie wysokobiałkowych surowców paszowych w sezonie 2011/12 w Polsce wyniosło około 4,03 mln ton wobec 3,77 mln ton w sezonie 2010/11. Według prognoz IERIGŻ w sezonie 2012/13 zużycie surowców wysokobiałkowych może wynieść około 4,15 mln ton i być o około 4% większe niż w sezonie poprzednim. W strukturze zużycia wysokobiałkowych pasz treściwych w roku 2011/12 śruty z roślin oleistych stanowiły 93%, nasiona roślin strączkowych pastewnych 6,4%, mączki pochodzenia zwierzęcego 0,6%.

W ostatnich latach produkcja nasion roślin wysokobiałkowych w kraju rośnie. Na przestrzeni ostatnich sześciu lat wzrosła o 0,5 mln ton. Krajowa produkcja wysokobiałkowych surowców paszowych w sezonie 2011/12 wyniosła około 1,52 mln ton z czego 1,24 mln ton stanowiła śruta rzepakowa, 0,25 mln ton nasiona roślin strączkowych. W roku gospodarczym 2010/11 krajowe zużycie było pokryte produkcją krajową w około 38%, co oznacza, że aby zbilansować rynek należało zaimportować 2,5 mln ton surowców wysokobiałkowych. Według informacji IERIGŻ w 2011 roku z powierzchni 119,4 tys. ha zebrano około 253 tys. ton nasion roślin strączkowych pastewnych, co oznacza, że średnio z ha zbierano 2,1 tony. Biorąc powyższe pod uwagę w celu wyprodukowania w kraju brakującej ilości surowców wysokobiałkowych poprzez uprawę roślin strączkowych na nasiona przy obecnych plonach należałoby dodatkowo przeznaczyć około 1,2 mln ha. Dostrzegając potrzebę zwiększenia krajowej produkcji nasion roślin wysokobiałkowych w roku 2010 wprowadzono dodatkowe płatności obszarowe do uprawy strączkowych i motylkowych. (w 2010 roku - 207 zł/ha, w 2011 roku 220 zł/ha). Wprowadzenie dodatkowego wsparcia finansowego upraw strączkowych pastewnych spowodowało, że w 2010 roku powierzchnia uprawy strączkowych pastewnych na ziarno zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego ponad dwukrotnie. Należy jednak pamiętać, że wzrost powierzchni uprawy następował z bardzo niskiego poziomu. Z tego względu należy oczekiwać, że w kolejnych latach produkcja pasz wysokobiałkowych w Polsce będzie rozwijać się poprzez wzrost powierzchni zasiewu roślin strączkowych oraz ich plonów jak również zwiększenie podaży śruty rzepakowej na skutek obserwowanego wzrostu produkcji rzepaku. Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że przestawienie produkcji rolnej w Polsce w celu wyprodukowania takiej ilości pasz wysokobiałkowych, która zaspokoiłaby potrzeby rynku krajowego będzie rozłożone w dłuższym okresie. Proces ten będzie również dużym wyzwaniem dla nauki, praktyki rolnej oraz przetwórstwa, które będą musiały rozwiązać szereg problemów aby produkcja krajowa mogła stawić czoła konkurencji ze strony surowców produkowanych zagranicą.

W roku bieżącym generalnie utrzymują się wysokie ceny surowców rolnych, wyższe zarówno w porównaniu do poprzedniego roku jak i w stosunku do roku 2010. W wielu przypadkach ceny produktów rolnych wzrosły bardzo znacząco. Według badań prowadzonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi aktualne (w okresie 16 - 22 lipca br.) ceny zakupu podstawowych surowców rolnych kształtowały się następująco:

- zboża: pszenica konsumpcyjna - 957 zł/t (wzrost o 4,0% w stosunku do analogicznego okresu 2011 r., oraz wzrost o 72% w stosunku do tego samego okresu sprzed 2 lat), pszenica paszowa - 938 zł/t (wzrost o 4,7% w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. i o 69% w stosunku do tego samego okresu sprzed 2 lat), żyto konsumpcyjne - 845 zł/t (wzrost o 12% w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. i o 147% w stosunku do tego samego okresu sprzed 2 lat), żyto paszowe 784 zł/t (wzrost o 4,3% w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. i o 105% w stosunku do tego samego okresu sprzed 2 lat), kukurydza - 920 zł/t (spadek o 4,5% w stosunku do analogicznego okresu 2011 r., ale wzrost o 53% w stosunku do tego samego okresu sprzed 2 lat);
- rzepak - cena rzepaku 2075 zł/t (wzrost o 13% w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. i o 58% w stosunku do tego samego okresu sprzed 2 lat);
- trzoda chlewna (żywiec) - cena trzody chlewnej wg wagi żywej wyniosła w połowie lipca br. 5,46 zł/kg (wzrost o 16% w stosunku do analogicznego okresu 2011 r., a o 25% w stosunku do tego samego okresu sprzed 2 lat);
- bydło (żywiec) - cena bydła wg wagi żywej wyniosła 6,33 zł/kg (wzrost o 15% w stosunku do analogicznego okresu 2011 r., i o 47% w stosunku do tego samego okresu sprzed 2 lat);
- drób (brojlery - żywiec) - cena brojlerów wyniosła 4,16 zł/kg (wzrost o 12% w stosunku do analogicznego okresu 2011 r., i o 26% w stosunku do tego samego okresu sprzed 2 lat);
- mleko surowe - cena skupu mleka surowego wyniosła (w czerwcu br.) 115,56 zł/100kg (spadek o 2,6% w stosunku do analogicznego okresu 2011 r., ale wzrost o 10% w stosunku do tego samego okresu sprzed 2 lat).

Według danych GUS, w końcu marca 2012 r. pogłowie świń wyniosło 11,5 mln sztuk i było mniejsze w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku o 1,6 mln sztuk, tj. 12,4%. W stosunku do stanu w końcu listopada 2011 r. liczba loch prośnych wzrosła o 32,4 tys. sztuk (+4,5%). Jest to efekt rekordowo wysokich cen trzody w końcu 2011 r. oraz w I kwartale 2012 r. IERiGŻ ocenia, że w lipcu 2012 r. pogłowie trzody mogło sezonowo wzrosnąć do 12,3 mln sztuk. Należy jednak mieć na uwadze fakt, że w ciągu ostatnich 15 lat znacznie obniżył się wiek ubijanych

zwierząt. Obecnie średni okres tuczu do pełnej dojrzałości ubojowej to około 170-180 dni, co przekłada się na szybszą rotację zwierząt. Porównanie skali spadku pogłowia i produkcji pozwala zauważyć, że w porównaniu do 1995 r., pogłowie w 2011 r. było niższe o 34%, zaś liczba ubijanych sztuk zmniejszyła się w tym samym czasie o 13,7%. Odstawiane do uboju świnie są cięższe (średnia masa w końcu lat 90-tych – 110-112 kg/szt., a obecnie 120-122 kg/szt.) i mniej otłuszczone (mięśność z niecałych 50% w końcu lat 90-tych wzrosła do 55,4% w 2011 r.).

Na sytuację producentów wieprzowiny w dużym stopniu mają wpływ wysokie ceny zbóż. Obecnie cena skupu żywca wieprzowego kształtuje się na poziomie nie notowanym w tym okresie od wielu lat. Wg danych MRiRW w okresie 16-22.07.2012 r. średnia cena skupu żywca wieprzowego wyniosła 5,46 zł/kg. W porównaniu do analogicznego tygodnia 2011 r. cena była wyższa o 76 groszy (+16,2%).

W I połowie 2012 r. nastąpiło znaczne zwiększenie produkcji surowca mlecznego w skali globalnej. Najnowsze dane wskazują, że w sezonie 2011/2012, m.in. z uwagi na korzystne warunki pogodowe, produkcja mleka na półkuli południowej zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 4,3% w Australii oraz aż o 9,7% w Nowej Zelandii. Na rynku USA, w okresie od stycznia do maja 2012 r., w porównaniu do analogicznego okresu 2011 r., zaobserwowano wzrost dostaw mleka o 4,7%. Nadprodukcja mleka na rynkach światowych spowodowała spadek cen zbytu oraz wzrost zapasów przetworów mlecznych, co w konsekwencji doprowadziło do spadkowego trendu w cenach skupu mleka.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zareagowało na tę sytuację już na początku drugiego kwartału 2012 r. podejmując szereg działań celem uruchomienia przez Komisję Europejską dodatkowych mechanizmów interwencyjnych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej UE zapobiegających dalszemu pogarszaniu się koniunktury w branży mleczarskiej. W okresie od kwietnia do lipca 2012 r. Polska przedłożyła na posiedzenia Rady Ministrów ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w Brukseli trzy wnioski, w których występowała o podjęcie jak najszybszych działań zmierzających do ponownego uruchomienia dla wszystkich przetworów mlecznych refundacji eksportowych ze stałą ustaloną z góry stawką dopłaty. Ponadto, Polska wniosowała o podniesienie bieżących cen referencyjnych i interwencyjnych dla masła oraz odtłuszczonego mleka w proszku, tak by odpowiadały one rosnącym kosztom produkcji i gwarantowały właściwe działanie mechanizmów interwencyjnych w sytuacji niestabilności rynkowej. Powyższe postulaty zostały kilkakrotnie powtórzone przez Polskę także na posiedzeniach komitetu zarządzającego ds. wspólnej organizacji rynków rolnych (produkty

zwierzęce) oraz grupy roboczej G6, skupiającej sześć państw będących największymi producentami i eksporterami mleka oraz przetworów mlecznych w UE (Dania, Francja, Holandia, Irlandia, Niemcy i Polska).

Odnosząc się do powyższych wystąpień Komisja Europejska stwierdziła, że w jej opinii bieżąca sytuacja rynkowa nie daje podstaw do niepokoju, gdyż obserwowane do maja 2012 r. spadki cen były efektem charakterystycznego dla tej pory roku sezonowego wzrostu produkcji mleka oraz znaczącej podaży przetworów mleczarskich na rynku światowym. Zdaniem Komisji Europejskiej z tygodnia na tydzień sytuacja na rynku mleka i przetworów mlecznych będzie ulegała poprawie, by powrócić wkrótce do trendu wzrostowego. Za pierwsze symptomy tej pozytywnej zmiany Komisja Europejska uznała ustabilizowanie w I połowie lipca 2012 r. średnich unijnych cen zbytu przetworów mlecznych oraz bardzo dobre wyniki eksportu unijnych przetworów mlecznych. Umacniająca się względem euro waluta amerykańska dodatkowo sprzyja wzrostowi konkurencyjności unijnych produktów na rynku światowym, co wyraźnie widać w ostatnim miesiącu na przykładzie wzrostu wywozu masła.

Odnosząc się do kwestii skupu interwencyjnego, Komisja Europejska zapewniła, że systematycznie i na bieżąco monitoruje sytuację na rynku i szczegółowo analizuje wykorzystanie uruchomionych i aktualnie dostępnych dla unijnych przedsiębiorców mechanizmów interwencyjnych. Należą do nich: publiczne zakupy interwencyjne masła i odtłuszczonego mleka w proszku, dopłaty do prywatnego przechowywania masła oraz możliwość składania ofert o przyznanie dopłat do eksportu dla masła i odtłuszczonego mleka w proszku, ustalanych w ramach realizowanych co miesiąc przetargów. Komisja Europejska nie wyraża jednoznacznego sprzeciwu wobec postulatów Polski formułowanych w złożonych wnioskach. Zapewnia ona o gotowości do wdrożenia niezbędnych, dodatkowych środków interwencyjnych. Będzie to jednakże w dużej mierze uzależnione od dalszego rozwoju sytuacji rynkowej, którą Komisja Europejska ocenia optymistycznie, a także od zachowania unijnych producentów mleka, którzy niejednokrotnie udowodnili, że poprzez bezpośrednie działania mogą wspierać starania administracji rządowej państw członkowskich i sygnalizować Komisji Europejskiej potrzebę interwencji.

Po akcesji Polski do Unii Europejskiej uprawa ziemniaków jadalnych, podobnie jak i innych upraw, jest wspierana w ramach dopłat bezpośrednich, przy czym producenci ziemniaków jadalnych otrzymują jedynie jednolitą płatność obszarową. Natomiast w produkcji i obrocie obowiązują standardy jakościowe, a o cenach decydują wyłącznie relacje popytu i podaży.

Inaczej przedstawia się sytuacja na rynku ziemniaków skrobiowych. Rynek ten jest objęty regulacjami Wspólnej Polityki Rolnej, plantatorzy uprawiający ziemniaki skrobiowe w ramach zawartych z producentem skrobi umów kontraktacji oprócz jednolitej płatności obszarowej uzyskują płatności uzupełniające. Wówczas za dostarczone ziemniaki do produkcji skrobi nie może być wypłacona cena niższa niż cena minimalna (178,31 euro za tonę skrobi zawartej w dostarczonych ziemniakach). W 2011 roku powierzchnia uprawy ziemniaków w Polsce wynosiła 406,4 tys. ha, zbiory wynosiły 9,4 mln t, natomiast średni plon ziemniaka wynosił 230 dt/ha. W porównaniu do roku 2010 powierzchnia uprawy ziemniaka była większa o 1,4%, zbiory wyższe o 10,8%, a plony ziemniaków wzrosły w porównaniu z rokiem ubiegłym o 9,0%.

W okresie I-VI 2011 r. ceny ziemniaków w obrocie targowiskowym i na rynkach hurtowych kształtowały się od min. 106 zł/dt do max. 138 zł/dt, natomiast od początku sezonu 2011/2012, w związku z wysokim plonem i zbiorem ziemniaków w Polsce, (również i w innych krajach Unii) ma miejsce silny spadek cen, które w okresie zbiorów były o połowę niższe niż w sezonie 2010/2011 i kształtowały się od min. 35 zł/dt do max. 62 zł/dt w okresie VII-XII 2011 r., a w okresie I-VI 2012 r. od min. 35 zł/dt do max. 50 zł/dt.

W 2012 roku według szacunków Instytutu Hodowli i Ochrony Roślin powierzchnia uprawy ziemniaka wynosi 414 tys. ha, a zbiory wyniosą ok. 9,9 mln ton. Przewiduje się, że ceny ziemniaków z głównego zbioru będą zdecydowanie wyższe aniżeli w sezonie poprzednim. Jednakże decydujący wpływ będzie tu mieć dalszy przebieg wegetacji i faktyczna wielkość zbioru. W ostatnich latach widać coraz większą różnicę między cenami ziemniaków w Polsce i w innych krajach UE (o ok. 50% wyższe niż w takich krajach jak Niemcy, Francja czy Holandia), czego konsekwencją jest zwiększający się wolumen importowanych ziemniaków na polskim rynku. W latach 2009 – 2011 r. import ziemniaków wynosił odpowiednio 139 534 ton, 235 437 ton oraz 247 099 ton, co świadczy o niskim poziomie konkurencyjności ziemniaków krajowych. Porównując wielkość importu w pierwszych czterech miesiącach 2012 r. z analogicznym okresem poprzednich kilku lat, tj. od roku 2009 do 2011, import ziemniaków zmniejszył się i wynosił 44 216 ton. Krajowy rynek ziemniaków charakteryzuje duże rozdrobnienie produkcji zarówno, co do skali, jak i rodzaju uprawianych odmian oraz brak zorganizowania na rynku. Zauważa się, że w krajach Europy Zachodniej, które mają obecnie bardzo silną pozycję, rynek ziemniaka charakteryzuje się wysoką koncentracją produkcji oraz integracją producentów rolnych, przemysłu i handlowców. W celu poprawy konkurencyjności na rynku m.in. ziemniaka, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi udziela wsparcia finansowego na przedsięwzięcia związane z łączeniem się producentów w grupy

producentów, o których mowa w ustawie z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983, z późn. zm.). Podstawowym celem założenia grupy jest podejmowanie wspólnych działań, związanych między innymi ze zbytem płodów rolnych.

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Kazimierz Płocke

Do wiadomości:

**Departament Spraw Parlamentarnych
i Samorządowych w KPRM**